

PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi
PARADOKS Economics, Sociology and Policy Journal

***Türkiye'de Yerel Yönetimlerin Görev Tanımında Yeni Bir
Miyon: Kent Kültürü Kazandırma ve Kentlileştirme***

*A New Mission in Job Definition of Local Governments in
Turkey: City Culture and Get Urbanized*

Salih BATAL

Yrd.Doç.Dr., Yalova Üniversitesi

**TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN GÖREV TANIMINDA YENİ BİR MİSYON:
KENT KÜLTÜRÜ KAZANDIRMA VE KENTLİLEŞTİRME**

=====

Editör/Editor-in-Chief

Doç.Dr.Elif KARAKURT TOSUN

Editör Yardımcıları/Co-Editors

Doç.Dr.Sema AY

Dr.Hilal YILDIRIR KESER

Uygulama/Design

Dr.Yusuf Budak

**Tarandığımız indexler /
Indexes**

Dergide yayınlanan yazılardaki görüşler ve bu konudaki sorumluluk yazarlarına aittir. Yayınlanan eserlerde yer alan tüm içerik kaynak gösterilmeden kullanılamaz. All the opinions written in articles are under responsibilities of the authors. None of the contents published cannot be used without being cited.

Yayın ve Danışma Kurulu / Publishing and Advisory Committee

*Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof.Dr.Marijan CINGULA (University of Zagreb)
Prof.Dr.Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)
Prof.Dr.R.Cengiz DERDİMAN (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Sema AY (Uludağ Üniversitesi)
Assoc.Prof.Dr.Mariah EHMKE (University of Wyoming)
Assoc.Prof.Dr.Ausra REPECKIENE (Kaunas University)
Assoc.Prof.Dr. Cecilia RABONTU (University "Constantin Brancusi" of TgJiu)
Doç.Dr.Elif KARAKURT TOSUN (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Emine KOBAN (Gaziantep Üniversitesi)
Doç.Dr.Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)
Doç.Dr.Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)
Dr.Zerrin FIRAT (Uludağ Üniversitesi)
Dr.Murat GENÇ (Otago University)
Dr.Hilal YILDIRIR KESER (Uludağ Üniversitesi)*

Hakem Kurulu / Referee Committee

*Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)
Prof.Dr.Marijan CINGULA (University of Zagreb)
Prof.Dr.Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)
Prof.Dr.Mehmet Sami DENKER (Dumlupınar Üniversitesi)
Prof.Dr.R.Cengiz DERDİMAN (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Zeynel DİNLER (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Hasan ERTÜRK (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Bülent GÜNŞOY (Anadolu Üniversitesi)
Prof.Dr.Sait KAYGUSUZ (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Bekir PARLAK (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Ali Yaşar SARIBAY (Uludağ Üniversitesi)
Prof.Dr.Şaban SİTEMBÖLÜKBAŞI (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Prof.Dr.Abdülkadir ŞENKAL (Kocaeli Üniversitesi)
Prof.Dr.Veli URHAN (Gazi Üniversitesi)
Prof.Dr.Üğür YOZGAT (Marmara Üniversitesi)
Doç.Dr.Sema AY (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Elif KARAKURT TOSUN (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Hakan ALTINTAŞ (Sütçü İmam Üniversitesi)
Doç.Dr.Hamza ATEŞ (Kocaeli Üniversitesi)
Doç.Dr.Canan CEYLAN (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Kenan DAĞCI (Yalova Üniversitesi)
Doç.Dr.Kemal DEĞER (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Doç.Dr.Kadir Yasin ERYİĞİT (Uludağ Üniversitesi)
Doç.Dr.Ömer İŞCAN (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Vedat KAYA (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Emine KOBAN (Gaziantep Üniversitesi)
Doç.Dr.Burcu KÜMBÜL GÜLER (Kocaeli Üniversitesi)
Doç.Dr.Veli Özer ÖZBEK (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç.Dr.Serap PALAZ (Balıkesir Üniversitesi)
Assoc.Prof.Dr. Cecilia RABONTU (University "Constantin Brancusi" of TgJiu)
Assoc.Prof.Dr.Ausra REPECKIENE (Kaunas University)
Doç.Dr.Abdülkadir ŞENKAL (Kocaeli Üniversitesi)
Doç.Dr.Sevtap ÜNAL (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Sevda YAPRAKLI (Atatürk Üniversitesi)
Doç.Dr.Gözde YILMAZ (Marmara Üniversitesi)
Doç.Dr.Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Aybeniz AKDENİZ AR (Balıkesir Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Doğan BIÇKI (Muğla Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Cantürk CANER (Dumlupınar Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)
Yrd.Doç.Dr.Ceyda ÖZSOY (Anadolu Üniversitesi)
Dr.Murat GENÇ (Otago University)*

PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi
PARADOKS Economics, Sociology and Policy Journal

**TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN GÖREV TANIMINDA YENİ
BİR MİSYON: KENT KÜLTÜRÜ KAZANDIRMA VE
KENTLİLEŞTİRME**

*A NEW MISSION IN JOB DEFINITION OF LOCAL
GOVERNMENTS IN TURKEY: CITY CULTURE AND GET
URBANIZED*

Salih BATAL

Yrd.Doç.Dr., Yalova Üniversitesi

Aralık / December 2016, Cilt/Vol: 11, Özel Sayı/Special Issue, Page: 24-40
ISSN: 1305-7979

**TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN GÖREV TANIMINDA YENİ BİR MİSYON: KENT KÜLTÜRÜ
KAZANDIRMA VE KENTLİLEŞTİRME**

*A NEW MISSION IN JOB DEFINITION OF LOCAL GOVERNMENTS IN TURKEY: CITY CULTURE
AND GET URBANIZED*

Salih BATAL

Yrd.Doç.Dr., Yalova Üniversitesi

ÖZET

Kentler; tarih boyunca uygarlık ve kültürel gelişmenin merkezi olarak tanımlanmış ve içinde yaşayan insanları özgür kıldığı gibi aynı zamanda yeni düşüncelerin hayata geçmesi ve kurumsallaşması adına önemli bir misyon üstlenmiştir.

Kentte yaşamak kentsel davranış kalıplarına uymayı zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluk farklı kültür ve hikâyelerin bir arada yaşayabilme mecburiyetinin bir gereğidir. Dolayısıyla kentler kişiyi özgürleştirmek ve yeni imkânlar sunmak gibi fırsatlar sunsa da aynı zamanda toplumsal bütünü uyumlu bir parçası olmak mecburiyetini de beraberinde getirmektedir. Kişi ve kent arasında yaşanan bu etkileşim karşılıklı olarak sorumluluklar yüklemekte ve "Kent Hakkı" gibi yeni bir kavramın doğmasına neden olmaktadır.

Kentlerimizde yaşanan kimlik arayışı ve kentte yaşamaya başlayan insanların sürekli artan ve çeşitlenen kentsel hakları, hizmet üretmeye çalışan yerel yönetim kurumlarının durumunu zorlaştırmaktadır. Yerel yönetimler, kanunun kendilerine yüklediği hizmetleri yerine getirmenin yanı sıra kent sakinlerini kentli yapmak gibi yeni bir görev tanımıyla karşı karşıyadır. Söz konusu durum sosyal belediyecilik anlayışıyla ve hemşehri hukuku mevzuatı üzerinden aşılmaya çalışılsa da yerel yönetim kurumlarının çözüm arayışı devam etmektedir.

Çalışmamız söz konusu çözüm arayışına yeni perspektifler kazandırmak ve katkı sunmak amaçlıdır.

Anahtar Sözcükler: Kamu Yönetimi, Yerel Yönetimler, Kent Kültürü, Kentlileştirme

---

ABSTRACT:

Cities have been defined as center of civilisation and cultural development throughout history and as wherewith give free rein to people who live inside it and have been undertaken an important mission for put new ideas into practise and institutionalise.

Living in city necessitates comformity of urban behaviour patterns. This necessity is because of requirement of viability of different culture and histories of living together. Thereby, both cities make person liberal and provide person with chance and make person compatible part of social integration. This interactive relation between persona and city encumbered to the parts and caused rising of a new concept named "City Right".

Identity seek in cities and ever-growing and diversified urban rights of people who start living in city give local governing bodies which work for serving a hard time. Along side necessity of carrying

out local governments duty within the scope of law, they face with a new job definition as making city-dwellers to town-dweller. Even if respective case has been tried to overcome with both sense of social municipalism and regulation of fellow townsman friendship, solution seeking of local governing bodies has still been continuing.

In our study, contributing and bring new perspectives to being talk about solution seeking has been aimed.

Key Words: Public Administration, Local Governments, City Culture, Urbanized.

1.GİRİŞ

Dünyada yaşanan her türlü değişim ve dönüşüm öncelikle kentleri etkisi altına almaktadır. Küreselleşme süreci, dönüşümün hız ve etkisini arttırmaktadır. Kentlerde özellikle ulaşım olanaklarının artmasıyla birlikte farklı etnik ve dini kökten beslenen insanların biraraya gelmesi, durumu gittikçe karmaşık hale getirmektedir. Aynı ülkede yaşayan insanların kırdan kente göç etmesi dahi kentsel uyum, birlikte yaşama kültürü ve kentlileşme bakımından önemli sorunları beraberinde getirmektedir. Kırsal davranış kalıp ve beklentilerini kente uyarlamaya çalışmak, aidiyet duygusu sorunlu, kentlileşme sürecini tamamlamamış ve arada kalmış bir insan grubunu ortaya çıkarmıştır.

Kentler insanlara toplumsal, ekonomik, siyasal ve teknik hizmetlerden yararlanabilme imkânı sunar. Son yüzyılda yaşanan sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmeler kentlerin fiziki mekân ve ruhlarında ağır tahribatlara neden olmuştur. Günümüz kentleri zaman içinde tarihsel köklerinden uzaklaşmakta ve yaşanan yeni çağı kentlere yansıtmaya çalışmaktadır. “Her kentin bir kimliği vardır”, “her yapının bir dili vardır” varsayımından hareketle, kentlerde yaşanan kimlik bunalımı çalışmada açıklanmaya çalışılmıştır. Söz konusu kimlik bunalımının temel aktörü kentte yaşayan ancak kent kültüründen uzak, kentlileşmeye karşı direnen yeni kent sakinleridir.

Yerel yönetimlerde; belediyeciliğin fiziksel özelliklerine dair hizmet üretme anlamının ötesinde sosyal ve kültürel sorumluluğu üstlenmesi; kentte yaşayanları kaynaştırıcı, birlikteliği teşvik edici bir unsuru ortaya çıkarmaktadır. Özellikle belediyelerin kent kültürü ve kentlilik bilinci oluşturabilmek için bölge tarihi ve dokusuyla bağ kuran, kültürel özelliklerini yansıtan projeler üretmesi, insanların yaşadığı yöre ile aidiyetini arttırması bakımından önemlidir. Söz konusu aidiyet duygusu kentsel farkındalığın arttırılmasıyla sağlanabilir. Kişi ve kent arasında sorumluluklar yükleyen “Kent Hakkı” kavramı kentsel imkânlardan faydalanmak ve kentli olmak şeklinde açıklanabilir. Buna göre kentte yaşamanın gereği olan davranış kalıplarına uyum ve kentte yaşayan diğer bireylerin çevresel ve kentsel hak ve özgürlüklerine saygı kent hakkının temelini oluşturmaktadır.

Çalışmada "Kent kültürü ve kentleşme kavramlarından ne anlamalıyız? Yerel yönetimler kentte yaşayan insanlara kent kültürü ve kentlilik bilincini nasıl aktarabilir? sorularına cevap aranmaya ve ortaya bir perspektif konulmaya çalışılmıştır.

2. KAVRAMSAL TEORİ

2.1. Yerel Yönetimler

Genel kabul gören tanımıyla yerel yönetimler, belli bir alanda yaşayan yerel halkın bireylerine, birlikte yaşamak nedeniyle kendilerini ilgilendiren konularda hizmet etmek amacıyla kurulan, karar organları yerel halk tarafından seçilen, yasalarla tanımlanmış görev ve yetki, bütçeye ve personele sahip, merkezi yönetimle ilişkilerinde özerk kamu tüzel kişileridir (Yalçındağ, 1991: 123-124).

Türkiye'de yerel yönetimler bir anayasal kurumdur. İdarenin kuruluş ve görevleri merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Anayasa'nın 127. Maddesi Yerel Yönetimleri: "Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir" şeklinde tanımlamıştır. Türkiye'de genel itibariyle üç ayrı türde yerel yönetim kuruluşu vardır. Bunlar; "İl Özel İdaresi", "Belediye"ler ve "Köy"lerdir.

Yerel yönetimler tarihi oluşumu içerisinde, belli ihtiyaçları karşılamak ve bir takım yerel hizmetleri yürütmek üzere devletle beraber ortaya çıkmıştır (Ulusoy ve Akdemir, 2006: 22).

Yerel yönetim anlayışının temelinde yerel demokrasi değerleri vardır. Bir ülkenin demokratikleşmesi sürecinde yerel yönetimler demokrasinin temel taşları olarak görülür. Yerel yönetimler, Batı'nın siyasi ve idari kurumlaşmasında ve demokratik hayatın gelişmesinde merkezi bir role sahiptir. Bu anlamda yerel yönetimler demokrasi, etkinlik, özgürlük, özerklik ve yeniden paylaşım olmak üzere beş temel değere dayanır (Eryılmaz, 2002: 7-16).

2.2. Kent Kültürü

Kent kültürü; demografik, politik ve kültürel süreçlerin bir araya gelerek oluşturduğu birlikteliğe denir. Kentte geçmişten günümüze dek yaşayan insanların meydana getirdiği değer ve birikimlerin oluşturduğu kent kültürü, farklı kültürlerden gelen insanların yaşadıkları kentin değerlerini benimsemelerini sağlamaktadır. Böylece kentte yaşayan insanlar, kentin özgün yapısına, sosyolojik çevreye ve kültürel değerlerinin korunmasına katkı sunmaya çalışmaktadır (Kurt, 2011:266).

Kentli olmak, kentin değer dünyasını benimseyerek yeni bir bakış elde etmektir. Bu anlamda baktığımızda kent kültürünü yalnızca belediyenin tiyatro, sergi veya folklor gösterileri gibi faaliyetleriyle sınırlı olarak düşünmek yanlış bir yaklaşımdır. Daha geniş bir ifadeyle; kent kültürü, kentteki kültürel öğelerinin korunması ve gündelik hayata yansıtılıp, yaşatılmasıdır (Keleş, 2005: 14).

Kent kültürü, farklı etnik ve dini köken, sosyal çevre ve meslek gruplarına mensup insanları bir arada tutan evrensel değerler içerir. Tarih ve doğanın kente bırakmış olduğu birikimi temsil eder. Her kentin kimliğinde, o kentin süreklilik kazanmış olan ayırt edici özellikleri bulunmaktadır.

Kentleşmeyle kültür arasındaki ilişki algılanması, zaman ve mekân içinde farklılık göstermiştir. Kentler ekonomik faaliyetin ve kültür etkileşimlerinin merkezidir. 21.Yüzyıl, bir “kent yüzyılı” olarak anılmaktadır. Bu durum aynı zamanda yeni bir kent kültürü tanımlanması anlamını da taşımaktadır (Koçak, 2011: 262-264).

2.3. Kentleşme

Kentleşme yaygın olarak kabul gören tanımı ile sanayileşmeye ve ekonomik gelişmeye paralel olarak kent sayısının artması ve günümüz kentlerinin büyümesi sonucunu doğuran, toplum yapısında örgütlenme, işbölümü ve uzmanlaşma oluşturan, insan davranış ve ilişkilerinde kentlere özgü dönüşümlere yol açan bir nüfus ve kentsel yapı birikim sürecidir. Kentleşme sürecinin başlangıcı, uygarlığın başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Buna göre kentleşme tarihini somut tarih ve dönemler ile tanımlamak mümkün değildir. Kentin kültürel yapısını benimseyen, hayat tarzı ve yaşam kalıplarını gündelik hayatına yansıtabilen insan “kentli” olarak tanımlanmaktadır (Alver, 2009: 432).

Kentte yaşamak ile kentli olmak birbirinden farklıdır. Kentte yaşıyor olmak kişiyi kentli kılmayabilir. Kentli olmak bir süreç ile açıklanabilir. Kente dair her türlü yapıyı özümseyebilmek kişiyi kentlileştirecektir. Her toplumun kent ile ilişkisi farklı şekil ve usullerde seyredebilir. Bu seyir kimi zaman hızlı ve etkili kimi zaman direnç ile karşılaşılarak yavaş gerçekleşebilmektedir.

Kentlileşmek, kentli olmak; kentleşme akımı sonucunda, toplumsal değişimin insanların davranış ve yaşam biçimlerinde değişiklikler yaratması demektir (Karasu, 2008: 45).

3. YEREL YÖNETİMLER AÇISINDAN SORUNUN TESPİTİ

Cumhuriyetin ilk yıllarında ülke genelinde %24 olan şehirleşme oranı, 1985’de %53, 2010’da ise %76 düzeyine ulaşmış olup, önümüzdeki dönemde de ülkenin batısında şehirleşme oranının hızla artmaya devam etmesi beklenmektedir. Ayrıca ülkemizin batısı ve sahil kesimlerinde nüfus yoğunluğu artarken doğu ve iç kesimlerde azalmaktadır. Örneğin; İstanbul’da kilometre kareye 2.560 kişi, Tunceli’de ise 10 kişi düşmektedir.

Ülkemizdeki kırsal alan yerleşim deseni, kırsal kalkınmanın önündeki en önemli engellerden biridir. Kırsal yerleşim deseninin; küçük, dağınık ve parçalı birimlerden oluşması kırsal kalkınma

=====
politikalarının hayata geçirilmesini sınırlamıştır. Bu nedenle, mekân sorunu tanımlanarak, yerleşimlerin işlevlendirilmesi amaçlanmıştır (Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi, 2014: 91-92).

Şehirlerimizde, aşırı ve nitelsiz büyüme, barınma, trafik, güvenlik, altyapı, sosyal uyum ve çevre sorunları önemini korumaktadır. Şehirlerimizin, bu tür riskleri yöneterek, yaşanabilir mekânlara dönüştürülmesi ve kentsel imaj yönetimi ve markalaşma çabalarıyla çekim merkezi olması gerekmektedir (Onuncu Kalkınma Planı, 2013:117).

Yerel yönetimler söz konusu sorunu aşma noktasında en önemli kamu kurumudur. Göç edenlerin ilk karşılaştıkları yapı; kentsel mimari, kentsel birikim ve kentsel beklentilerdir. Yerel yönetimler sürece doğrudan müdahil olmakta ve çözümün anahtarı konumuna erişmektedir.

Yerel yönetimler öncelikle sorunu tespit etmek zorundadır. Sorunun sağlıklı tespiti, doğru çözümü bulma konusunda yerel yönetimlere yardımcı olacaktır. Buna göre yerel yönetimlerin temel olarak ele alması gereken sorun başlıkları şunlardır:

3.1. Kente Uyum ve Kentlilik Bilinci Oluşturma Sorunu

Kırsal alanda mevcut olan kültürlerin ve değerlerin kent değerleriyle çatışması sonucu ortaya uyumsuzluk sorunu çıkmaktadır. Bu çatışma, büyük kentlerimizde gecekondulu kültürünün doğmasına neden olmuştur. Gecekondulara kır değerlerinin devam ettiği ve bunlara saygı gösterenlerin çokluğu dikkati çekmektedir.

Göçle kente gelen nüfusun, kentte karşılaştığı en temel sorunlardan bir diğeri işsizliktir. Bu problem büyük kentlerimizde, örneğin İstanbul'da değişik sektörlerin doğmasına yol açmıştır. Büyük kentlere göç eden bu kırsal nüfus, kentte yaşamak uğruna bu yoksulluğa katlanmaktadır.

Kentin iş hayatı, uzmanlaşmış ve beceri kazanmış insanları kabul etmektedir. Özellikle yüksek gelir getiren işler, yüksek veya mesleki teknik eğitimi gerektirmektedir. Göçle gelen gecekondulu nüfus, mevcut eğitim düzeyiyle bu işlere girmekte uzun süre zorluk çekmektedir. Bu durum büyük kentlerimize vasıfsız işgücü yığılmasına ve enformel sektörün doğmasına sebebiyet vermektedir.

Göçle büyüyen az gelişmiş toplum kentlerinde, modern sektörlerde istihdam imkânı olmadığı zaman yoksulluk kültürü ortaya çıkmaktadır. Yoksulluk kültürü çerçevesinde yetişen çocuklar genellikle dağılmış aile ve şiddet çerçevesinde yaşamaktadır. Eğitim şanslarını yeterince kullanamazlar. Bu yapı dışarıda bir müdahale ile değiştirilmedikten sonra kuşaktan kuşağa aktarılarak sürekliliği sağlanabilir.

Kentleşme çoğu zaman sosyal kontrol mekanizmasını yok etmektedir. Göçle birlikte komşuluk ve akrabalık ilişkilerinin azalması, mahalle ilişkilerinin kaybolması, din adamlarının etkinliğinin azalması gibi değişimler, kişilerin anomik davranışlarını engelleyen, onları toplumsal değerlere entegre eden mekanizmaların ortadan kalkması sonucunu doğurmaktadır. Yaşanan süreçler kent

hayatının değişik talepleri bu insanları “kültür şoku”na sokmaktadır (Es, 2004: 34-36).

Kültür, sahip olduğumuz soyut değerleri fiziksel çevredeki somut biçimlere dönüştürerek yaşam biçimimize etkide bulunur. Kültürün soyut değerlerinin somut yapıtlara dönüştürülmesinin aracı olarak sanatın kentlerde oluşturduğu referans noktaları kentte yaşayanların hafızasında kent kimliğine dair izler bırakmaktadır. Özgün bir özellik gösteren sanatsal yapıtlar kentin anlaşılabilirliğini arttırırken, bireylerin sanatla etkileşimde olma imkânını sağlamaktadır.

Kentteki sanatsal yapıtların yanı sıra açık kamusal alanlar da kent kültürünü geliştirici bir etkiye sahiptir. Buna göre açık kamusal alanlar, yoğun sosyal etkileşimin gerçekleşmesine olanak tanıyan mekânlar olarak toplumsal bilincin güçlenmesini sağlarlar. Kentlerde oluşturulan nitelikli açık yeşil alanlar, kentsel çevre kalitesini arttıran ve sağlıklı kentlerin oluşumuna katkı sağlayan bir işleve sahiptir. Ayrıca, sunulan kentsel hizmetlerin kaliteli olması da kentlilik bilincini geliştirici bir işlev görerek ve kentliler arası etkileşimi arttırarak beklenen kent kimliğinin oluşumuna katkı sağlar.

Öte yandan, bir kentteki sokak ve meydanların yapısı o kentin kimliğini oluşturmada önemli bir role sahiptir. Kentler sahip olduğu sokaklar, meydanlar, parklar, açık alanlar ile insanların toplanacağı, etkileşim kuracağı, kentli kültürünü üretecekleri ve yeniden üretecekleri alanlar olma özelliği gösterirler (Kutlu ve Göksel, 2014: 14-19).

Kentler, sosyalleşme sürecinin eğitim kurumları ve diğer toplumsal kurumlar aracılığı ve çeşitli kültürel faaliyetlerle mümkün olan en iyi şekilde gerçekleştirilmesi gereken yerlerdir. Buna karşın kentlerin, kendilerine kent olma özelliğini veren kent yönetim birimlerinin, iki büyük kültürel görevi vardır. Bunlardan birincisi maddi kültür mirasını korumak, diğeri ise ülkenin temel kültürel değerlerine uygun bir yapılaşmayı sağlamasıdır.

Kentli olmak sürekli değişen bir estetik kültürün parçası olmaktır. Estetik kültür, kent içinde mekânsal gelişmeler kadar yaşam alışkanlıklarının değişmesinde de etkili olur. Bu anlamda kent kültürünü geliştirecek bir estetik kültür, ancak daha fazla kişinin sanata ulaşabilmesi yoluyla anlamlı olacaktır (Altıntaş ve Eliri, 2012: 66-68).

3.2. Kentleşme Süreci ve Farklılaştırma Sorunu

Türkiye’deki kentlerde ayrılmaya neden olan faktörlerden en önemlisi hemşehrilik ilişkileridir. Eski kimlik devam ettirilmekte ve semtlerde akraba kümelenmeleri şeklinde ortaya çıkarak kentsel mekânlarda sürdürülmektedir.

Kentleşmenin yoğun olduğu dönemlerde kente uyum sorunuyla karşılaşan bireyler, geldikleri bölgelere göre hemşehri grupları oluşturmakta ve dernekleşerek örgütlenmektedirler. Ya da hemşehri ilişki ağları oluşturarak kendi içlerinde bütünleşirken aynı zamanda da bir ayrılmaya

=====

neden olmakta ve gecekondular alanlarında geldikleri yörenin adıyla anılan mahalleler oluşturmaktadırlar. Hemşehrilik bağlarına dayanarak geliştirilen kentsel aidiyet, yeni yerleşilen kente uyumu bir yandan kolaylaştırma diğer yandan zorlaştırma etkisine neden olabilir. Aynı sonuç aile, akraba ve yöresel bağlar için de geçerlidir. Hemşehrilik ilişkileri, bu bağların zayıflaması ya da güçlenmesine neden olabilmektedir. Bu sürecin ikisi de kentlerde yaşanabilir ihtimallerdendir.

Toplumsal katmanlaşmanın şekillenmesine de katkı sağlayan hemşehrilik bağları, kendine has toplumsal ve kültürel örgütlenme biçimlenmelerinin de ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Yeni yerleşim alanlarında kendine özgü kurum ve kurallar geliştiren hemşehrilik ilişkileri, kimi zaman sorunları çözen bir ortam sağlarken, kimi zaman da kentle ilgili talepleri ifade etmede çatışmacı biçimlere büründürebilmektedir. Bu çatışmacı nitelik zaman zaman geçici ilişkiler olmayıp yerleşik hale gelebilmektedir (Yılmaz, 2004: 260-261).

3.3. Kentli Haklarının İçselleştirilmesi Sorunu

Kent hakkı, kentte yaşasın ya da yaşamasın, bütün bireylerin kentsel hizmetlerden kaliteli ve uygun biçimde yararlanabilmesini içeren yeni hak taleplerinden birisidir. Nitekim kentli haklarına doğrudan atıf yapmasa da 64. Hükümet programı “Yaşanabilir Şehirler ve Sürdürülebilir Çevre” başlığı altında, kentte yaşayan bireylerin haklarının korunması ve geliştirilmesi meselesini devlet politikası haline dönüştürmüştür (64. Hükümet Programı, 2015: 121-135). Kentli haklarının gelişiminde, Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu’nun (1992) önemli bir etkisi olmuştur. Kentli haklarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Bireylerin barınma ihtiyacının giderildiği kentsel mekân,
- Güvenlikli bir kent hakkı,
- Temiz çevre koşulları ve ekolojik kentsel çevre,
- Yeterli ve sürekli istihdam olanakları kapsamında çalışma hakkı,
- Sağlıklı ve ödenebilir koşullarda konut hakkı,
- Kültürler hakları ve eğlence, spor ve dinlenme olanaklarından yararlanma hakları,
- Planlı ve kentsel alt yapı hizmetlerine ulaşılabilir bir mekânda yaşama hakkı,
- Ekonomik refahtan yararlanma ve gelişme hakkı,
- Çevreyle uyumlu bir ekonomik gelişmenin sağlanması,
- Kentsel mal ve hizmetlere yeterli ve zamanında erişim,
- Bireysel gelişimin engellenmemesi ve desteklenmesi,
- Yeterli yerel yönetim hizmetlerinden eşit biçimde yararlanmak,
- Sosyal, siyasal ve kültürel alanda eşitlik ve kent yönetimine katılma hakkı,
- Yerleşme ve seyahat özgürlüğü,
- Toplu taşıma hizmetlerine erişim ve güvenli bir ulaşım,

- Kent estetiğinin oluşturulması ve kentlerin insan ölçeğinde yapılandırılması,
- Açık alanlara erişebilirlik ve yüksek nitelikli peyzaj kalitesi,
- Ucuz ve nitelikli sağlık ve eğitim olanaklarına erişim,
- Temiz, ödenebilir ve erişilebilir su sunumu ve temiz hava,
- Özel hayatın gizliliği,
- Düşük seviyede rahatsız edici olmayan gürültü,
- Toplumsal bütünleşme ve tarih bilinci (Akkoyunlu Ertan, 2008: 137-139).

4. KENTSEL KÜLTÜR OLUŞTURMA VE KENTLİLEŞTİRMEDE YENİ BİR ARAÇ: SOSYAL BELEDİYECİLİKTEN KÜLTÜREL BELEDİYECİLİĞE GEÇİŞ

Türkiye’de gelişim sürecini yaşayan sosyal politikaların yerelleştirilmesi, yerel sorunların çözümü bağlamında yeni imkân ve fırsatlar doğurabilecek niteliktedir. Ancak merkezi ve yerel yönetimler arasındaki sosyal politika sorumluluk alanlarının çerçevesinin tam olarak tanımlanmamış olması kimi zaman çözüm üretmek yerine kendisi sorunun kaynağı haline alabilmektedir.

Türkiye’de yerel yönetimlerde birden fazla sosyal politika aktörünün bulunması, yerel sosyal politikaların etkinliğini artırmaktan ziyade azaltabilmektedir. Sosyal devletin uygulamaya dönük enstrümanı olan sosyal politika, sadece vali ve kaymakamların sorumluluğunda değildir. Yerel yönetimler, özellikle sosyal belediyecilik alanında aktif bir konuma geldiği için, belediye başkanları da sosyal politika aktörleridir. Sosyal devlet ve sosyal politika ile ilgili temel konular ve sorumluluklar açısından büyük yetkiler ile donatılmış olan yerel kamu yöneticileri, buldukları bölgedeki sosyo-ekonomik sorunların çözümünde ve dezavantajlı sosyal grupların gündelik hayata aktif bir şekilde katılabilmesinde etkin bir rol alabilmektedirler (Çetinkaya, 2012: 14-15).

Türkiye’de belediyelerin kültürel faaliyet ve hizmetleri sosyal belediyecilik anlayışı içinde değerlendirilse de, son dönemlerde kültürel belediyecilik sosyal belediyecilikten ayrı bir yönetim anlayışı haline almıştır. Bu bağlamda ortaya çıkan bütüncül belediyecilik yaklaşımı, fiziki, sosyal ve kültürel belediyecilik anlayışları, belediyeciliğin birer aşaması olarak görülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla sosyal belediyecilik ulaşılmaması gereken son nokta değil, kültürel belediyeciliğe ulaşılabilmesi için geçilmesi gereken bir aşama olarak değerlendirilmelidir. Hatta sosyal belediyecilik fikrinin kültürel belediyeciliği kapsadığı da iddia edilebilmektedir.

Kent halkının suları akmadığı, çöplerin toplanmadığı bir yerde kültürel hizmetler kentte yaşayanlar için bir anlam ifade etmeyecektir. Aynı şekilde, belediyecilik hizmetlerinin merkezine sadece sosyal yardımları alan bir hizmet anlayışı da halk tarafından yeterli kabul görmeyecektir. Bu nedenle kente katkı sağlayabilecek olan tüm fiziki, sosyal ve kültürel değerler belediyeciliğin hizmet sınırları içerisinde görülmeli ve birbirini destekleyecek şekilde planlanmalıdır. Söz konusu

=====

yapı, bütüncül belediye hizmet anlayışının oluşmasına katkı sunacak ve etkin hizmet üretebilmek için şehri ve insanı anlamayı kolaylaştıracaktır (Es ve Ateş, 2004: 34-36).

4.1. Kentlilik Kültürü Oluşturma Yöntemleri

Kentlilik kültürü, kültürel öğelerin birikimi ve birbirine eklenmesiyle oluşmaktadır. Ülkemizde tüm kentlerimiz gerekli tarihi birikim ve kültüre sahiptir. Yerel yönetimlerimiz, kültürün parçalarını araştırmak, korumak, günlük hayata yansıtmak ve gelecek nesillere aktarmakla sorumludur. Bu noktada yapılması gerekenleri şu başlıklar altında sıralayabiliriz:

- **Kültürel Çeşitliliğin Sağlanması:** Kentsel çeşitliliği sağlayan en önemli unsur nüfus hareketliliğidir. Göçler; farklı kültürlerin yakınlaşması ve sosyo-kültürel ilişkilerle farklı inanışlara sahip bireylerin birbirleriyle etkileşim kurmasını kolaylaştırmaktadır. Yeni gelişmelerle birlikte kentler, mekânsal ve kültürel açıdan etkilenmektedir. Bunlardan en önemlisi yeni gelenlerin toplumun bütününden ayrı, kapalı, içe dönük siteler oluşturmalarıdır. Demokrasi ve sivil toplum, farklılıkların bir arada yaşaması olduğu halde, bu tür yerleşimler kentsel ayrışma mekânları olarak görülmektedir.

- **Kültürel Mirasın Bütünlüğü:** Kültürel varlıkların korunması toplumsal aidiyeti güçlendirerek kentlilik bilincini artırır. Somut kültürel miras toplumsal hafızanın bir unsuru olarak, toplumun geçmişi ile geleceğe dönük yüzü arasında bir bağ oluşturur. Ülkemiz 8.000 yıllık bir yapılaşma tarihine sahiptir. Türkiye, kentsel yerleşmelerde zaman ve eser çeşitliliği bakımından önemli bir birikime sahiptir.

- **Kentin Ortak Belleğinin Korunması ve Geliştirilmesi:** Kentsel belleğin oluşması, korunması ve geliştirilmesi, kentli kişiler, kurumlar ve bir bütün olarak kent ölçeğinde yürütülen bir kayıt, kayıt-koruma ve kayıt-değerlendirme sisteminin ne ölçüde var olduğuna bağlıdır. Ülkemizde kentsel kimlik ve bellek arka planda kalmış ve yerel yönetimler tarafından yeni yeni bir hizmet alanı olarak ele alınmaya başlamıştır.

- **Kentsel Bilgi-Belge Kaynakları ve Koleksiyonlar:** Kent tarihinin araştırılmasına kaynaklık eden yazılı malzeme ve koleksiyonların korunamaması dışında, kent arkeolojisinin aktif bir araştırma dalı olarak gelişmemesi de kentlerimizin erken ve orta dönem tarihleri hakkındaki bilgilerimizin sınırlı kalmasına neden olmuştur. Nüfus baskısının cesaretlendirdiği imar ve arsa düzenlemeleri, tarihi kentlerin yeni yapı katmanlarının altında kalmasını birlikte getirmiştir.

- **Kent Tarihçiliği:** Kentsel arşivlerin önemsenmemesiyle ilişkilendirilebilen tahribi, koleksiyonların pek azını günümüze kadar getirebilmiştir. Aslında, kent arkeolojisi alanında az çalışma yapılabilmesi, kentsel tarih yazımının az gelişmiş bir alan olması ile paralel gelişmiştir. Askeri, diplomatik ve devlet tarihi dışındaki kültür, yerel ve kent tarihi alanlarında ürün verme önemsenmemiştir. Kent tarihi araştırmalarının arka plana atılması, bu alanın, çoğu kere meslekten olmayan, kaynaklar irdelemeden eser vermek durumunda kalan yerel aydınların çalışmalarıyla kısıtlı kalmasına yol açmıştır.

- **Kent Müzeleri:** Türkiye’de yerel yönetime ilişkin mevzuat değişikliği ile kent müzelerinin kurulmasının belediyelerin görevlerinden biri olarak tanımlanması, kent müzesi kurmayı yaygınlaştırmıştır. Türkiye’de tarihçilik ve müzeciliğin genel sorunlarının kent bilgi-belge sistemleri ve kent tarihçiliğine ilişkin yukarıda kısaca özetlenen koşul ve sorunlarla birleşmesi, kent müzesi kurma çabalarının, çağdaş kent müzelerinin işlevlerini üstlenemeyecek küçük etnoğrafya müzeleri ve nostalji merkezlerinin kurulmasından öteye geçememiştir. Ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen yerel yönetimlerde konuya yaklaşım bakımından ortaya konan çaba ümit vericidir.

- **Kültürel Siteleşme:** Kentsel yaşamdan veya toplumdaki soyutlanmış kişiler, kentle bütünleşememiş, kendi bireysel yaşam ilişkileri ve değerleri içine kapanmış şekilde yaşamaya alışmaktadırlar. Özgürleşemeyen bireyler, çözümü bireyselleşme ya da cemaatleşmede bulmaktadırlar. Kültürel siteler bir çeşit soyutlanmış toplumsal denetim ile aile, akraba, hemşehrlik gibi birincil ilişkililerdir. Kültürel siteleşme, “biz” ve “öteki” ayrımını daha da derinleştirmektedir. Yabancılaşmış bir sosyal doku, bağımlılık ve organize suçluluk için müsait ortamı körüklemektedir.

-**Ortak Yaşam Kültürünün Geliştirilmesi:** Dil, din, tarih, kültür gibi değerler, ortak yaşam kültürünü oluşturmaktadır. Kişilerin alışveriş, eğlence, beslenme ve ibadete kadar yaşamın fiziksel, sosyal ve ekonomik olmak üzere her alanında kentsel mekânları kullanma ve algılama biçimlerinde farklılıklar bulunmaktadır. Farklı davranışlar ve alışkanlıklar ortak yaşamı güçleştirmektedir (Kentlilik Bilinci, Kültür ve Eğitim Komisyonu Raporu, 2009: 44-53).

4.2. Kentlileşmenin Sonuçları

Kentlileşmek sadece kentte yaşamak anlamını taşımamaktadır. Aynı zamanda, kente özgü değerlerin farkında olmak, ortak kültürü paylaşmak ve kültürel gereksinimleri yerine getirip bütünün bir parçası olmaktır. Kırdan kente göç eden bireylerin, kentlileşme gelişimini ölçebilmek çok kolay değildir. Ancak bazı unsurlar göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılabilmektedir. Bu konuda son dönemde Bursa kenti üzerine yapılan araştırma bir örnek teşkil edebilir. Yapılan araştırmanın temelini aidiyet, farkındalık, sorumluluk ve dönüşüme uyum kavramları oluşturmuştur (Keskin, Sağocak ve Arslan, 2015: 43).

Bireyin kentlileşmesini yorumlayabileceğimiz temel göstergeler şu şekilde sıralanabilir:

- **Kente Aidiyet:** Kentlilik bilincinin önemli belirleyicilerinden biri olarak kente aidiyet veya kente ait olma duygusu bireyin kendini yaşadığı mekâna ait hissetmesi, kentli olarak görmesi, onun bir parçası olduğunun farkına varması ve bu aidiyet hissini kent içi günlük yaşamda sergileyebilmesidir.

- **Kenti Sahiplenme:** Kenti sahiplenme, bireyin kenti koruması ve kentin gelişimine katkıda bulunma çabasıdır. Sahiplenme duygusu ile kente aidiyet birbiriyle oldukça ilişkilidir. Sahiplenmenin oluşabilmesi

*TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN GÖREV TANIMINDA YENİ BİR MİSYON:
KENT KÜLTÜRÜ KAZANDIRMA VE KENTLİLEŞTİRME*

=====

için öncelikli olarak aidiyet duygusunun sağlıklı bir biçimde gelişmiş olması gerekmektedir. Kente aidiyet için en önemli unsur bireyin kenti evi olarak görmesidir.

- **Kent Sorunlarıyla İlgilenme:** Bir çok fırsatın mekânı olan kentler aynı zamanda birçok sorunun da bulunduğu yerlerdir. Sorunların varlığını en az seviyeye indirmek mümkündür. Bu da kentteki bireylerin duyarlılıklarına bağlı olan bir durumdur. Kent sorunlarına duyarsız birey kentlilik bilicinden yoksun demektir (Özkiraz, Arslaner ve Acungil, 2013: 227-228).

Yerel kalkınmanın politik unsurlarından olan demokratik katılımçılık yerel yönetimleri sadece hizmet sunan alt yönetim kademesi olarak tanımlanmaktan çıkarmakta, yerel düzeyde politik sorumluluk vermektedir. Politik sorumluluk, yerel yönetimleri halka en yakın yönetim kademesi olarak karar alma süreçlerinde katılımcı politikalar izlemelerini gerekli kılmaktadır. Yerel yönetimler dışında, yönetimli ve katılımcı kurumlar yerel kalkınmada etkin bir rol üstlenmektedirler.

- **Yerel Katılım Araçlarını Kullanma:** Kent kurumları kentin doğasına göre şekillenmiştir. Kentli olmanın, kent kültürünü kazanmanın yollarından biri kentsel kurumlara üyeliktir. Birey kent kurumlarıyla olan ilişkileri sayesinde kent doğası ve ruhunu kavrayabilir ve kente uygun olan bir yaşam felsefesi belirleyebilir. Son dönemlerde kent yönetimi kavramından daha çok "kentsel yönetim" kavramı ön plana çıkmıştır. Kentsel yönetim kent yönetiminin ayakta tutan temel dinamik olarak yorumlanmış ve çeşitli mekanizmalarla güçlendirilmiştir (Batal, 2011: 77). Buna göre katılımın sağlanabileceği oluşumların başlıcaları şunlardır:

➤ **Yerel Kalkınma Ajansları:** Yerel kalkınma stratejilerin oluşturulmasında yerel aktörlerin etkinliği önem taşımaktadır. Yerel aktörler arasında üniversiteler, ticaret ve sanayi odaları, sendikalar gibi kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon işbirliğinin güçlendirilmesi, etkin bir yerel kalkınma stratejisinin uygulanmasında önem taşımaktadır. Ajanslar; yerel kalkınmanın sağlanmasında önemli özellikleri barındırmaktadır. Bu özellikler; organize ve alansal bir yapıya sahip olma, sosyal diyalog için bir forum niteliği taşıma, yerel kalkınma planlarını koordine etme, yoksullukla mücadele aracı olma, kredi sağlama, girişimci gelişimine ve sürdürülmesine yardımcı olma, ekonomik varlığını sürdürebilme, çevreyi koruma, kadınlara özel önem verme, yerel işbirliği, ulusal ve uluslararası ağ oluşumuna katkı sağlamaktır.

➤ **Kent Konseyleri:** Konseyler hemşehrlik bilincinin geliştirilmesi, sürdürülebilir kalkınma, sosyal dayanışma, saydamlık, hesap sorma, katılım, yönetim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışan gönüllü katılımçıların çalışma grupları oluşturarak kendi gündemlerini belirledikleri bir tür halk meclisleridir. Kent konseylerinin oluşumunda katılımcı olarak meslek odaları, üniversiteler, STK ve siyasi parti temsilcileri gibi kent paydaşları bulunmaktadır. Konseyler, kentin sorunlarıyla ilgili çözüm önerilerini içeren bir mekanizma oluştururlar. Ancak ülkemizde kent konseyleri yapılanmasının bazı sorunları bulunmaktadır. Bu sorunlar; yönetmeliğin genel dili, kent konseyleri sivil kalabilmesi, kent konseylerinin etki gücü ve mali yapısı şeklinde sıralanabilir. (Batal, Dur ve Topçu, 2015: 153).

➤ **Yerel Yönetim Birlikleri:** Yerel yönetimlerin kendi aralarında görev alanlarına giren kamu hizmetlerini işbirliğine dayalı olarak birlikte görülebilmesine olanak sağlayan gönüllü ortaklıktır. Yerel yönetim birliklerinin yoğunlaştığı hizmet alanları, kırsal kalkınmaya yönelik sulama, ulaşım, çevre koruma, içme suyu gibi kırsal kesimin refah düzeyini yükseltecek altyapı hizmetleridir. Kendi öz gelirleri ve katılımcı şekilde oluşturulmuş meclisleri eliyle aldığı kararları uygularlar.

➤ **Danışma İhtisas Kurulları:** Halkın yerel karar alma ve uygulama süreçlerinde görüşlerini almak amacıyla, belirli amaçlar ve uygulamalar ile sınırlandırılmış danışma kurulları, özellikle kent planlaması, altyapı, çevre, eğitim, sosyal yardım, engelli hakları gibi konularda görüş bildirebilmektedir. Sivil toplum kuruluşlarının, meslek kuruluşlarının, halk temsilcilerinin katılımı ile danışma kurulları oluşturulmakta, sorunların çözümünde katkı ve yol göstericilik sağlamaktadır (Sakinç, 2013: 30-32).

5.SONUÇ

Kentlilik bilinci kentte yaşayan bireylerin sahip oldukları diğer etnik, dinî veya coğrafi kimliklerinin yanısıra yaşadıkları kentle özdeş bir kimliğe sahip olmaları anlamına gelmektedir. Ancak kentler homojen bir kültüre sahip değildir. Kente gelenler geleneksel davranışlarını beraberinde getirmektedir. Heterojen ve çok yönlü kentlerde yaşayanlar farklı bölgelerin gelenek ve göreneklerini asimile olmadan sürdürmektedir. Kısa dönemde göç edenlerin kültürel uyumu mümkün olmayıp zaman almaktadır. Ülkemizde kentleşmenin çok hızlı bir şekilde yaşanması, toplumsal mekanizmaların aynı hızla kurulup gelişmeyişi, bir taraftan toplumdaki sosyal kontrolü azaltırken diğer taraftan bireyin toplum içinde kendisini sorumlu hissetme niteliklerini kaybettirmiştir.

Kültürel hizmetler diğer hizmetlerin yerine getirilebilmesi için önemli araçlardan biridir. Kültürel hizmetlerin etkin bir şekilde sunulduğu kentlerde, yerel ihtiyaçlar karşısında ortak tutum takınabilmekte ve kentlilik bilinci oluşturabilmektedirler. İnsanlar kent yönetimine katılarak, kente ilişkin kararlarda söz sahibi olarak kentlerini sahiplenebilirler. Bireylerin kentlilik bilinci edinmeleri ancak kendi zihinlerinde sahip oldukları tarihsel değerler ve geleceğe ilişkin beklentilerle kent yönetiminin strateji, politika ve uygulamalarının örtüşmesi neticesinde mümkün olabilir.

İnsanları, yaşadıkları yerleşim alanlarına göre kimlik tanımlamalarıyla farklı düzeylerde görmeyen unsuru olmayacak bir kentlilik kavramını üretebilmek için Anadolu'nun ortak yaşam zenginlikleri bizlere çok kıymetli tarihi tecrübeler sunmaktadır. Anadolu'nun binyıllardan beslenen medeniyet ve dayanışma erdemlerini yaşatabildiğimiz oranda kent kültürümüz geliştirilebilir. Söz konusu bu erdem; göç ile kente gelen insanların kente aidiyet hissetmesinin, kenti sahiplenmesinin ve dolayısıyla kentleşme ve kent kültürünü kazanmasının önünü açacak niteliktedir.

*TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİMLERİN GÖREV TANIMINDA YENİ BİR MİSYON:
KENT KÜLTÜRÜ KAZANDIRMA VE KENTLİLEŞTİRME*

=====

Bu noktadan hareketle, yerel yönetimlerimizin kırdan kente göç eden insanların kentlileşebilmesi ve kent kültürü kazanabilmesinin temel aracı olarak, Anadolu'nun misafirperverliği, hoşgörüsü ve uzlaşmacı, kaynaştırıcı değerlerine dönmek gerekmektedir. Bu süreç yerel yönetimlerimiz eliyle daha etkili ve hızlı sonuç verebilir. Hukuki ve ekonomik olarak da yerel yönetimlerimizde bu hizmetleri sağlayacak imkân ve alt yapı mevcuttur.

KAYNAKÇA

- AKKOYUNLU ERTAN, Kıvılcım (2008), Kent Hakkı Üzerine Düşünceler, Amme İdaresi Dergisi, Cilt: 41, Sayı:4.
- ALTINTAŞ, Osman ve Eliri, İsa (2012), Birey Toplum İlişkisinde Kent Kültürü, Kamusal Alan ve Onda Şekillenen Sanat Olgusu, İdil Dergisi, Cilt:1, Sayı:5.
- ALVER, Köksal (2009), Medeniyet, Edebiyat ve Kültür Bağlamında Şehirlerin Dili, Hece Dergisi 18. Özel Sayısı-Kent ve Kültür Üzerine Notlar.
- BATAL, Salih (2011), Avrupa Birliği Yönetime Katılım İlkesinin Türkiye Uygulaması Örneği: Kent Konseyleri, Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı, Bursa.
- BATAL, Salih, DUR, İsmail ve TOPÇU, Volkan, Yeni Büyükşehir Kanunu Bağlamında Kent Konseylerinin İşlevselliği ve Ölçek Sorunu: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Örneği, Paradoks Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, Cilt: 11, Özel Sayı: 2.
- ÇETİNKAYA, Alperen Cihan (2012), Yerel Yönetimlerin Toplumsal Politikalara Etki ve Katkıları, <http://www.sosyaldusunce.com/yerel-yonetimlerin-toplumsal-politikalara-etki-ve-katkilari/> (Erişim: 20.03.2016), s.14-15.
- ERYILMAZ, Bilal (2002), Eryılmaz, Belediyelerde Demokrasi Geleneği ve Değişim İhtiyacı, Çağdaş Yerel Yönetimler, Cilt 11, Sayı: 3.
- ES, Muharrem ve Ateş, Hamza (2004), Kent Yönetimi, Kentlileşme ve Göç: Sorunlar ve Çözüm Önerileri – 1, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Cilt: 48.
- DAVUTOĞLU, Ahmet (2015), 64. Hükümet Programı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık, Ankara.
- KARASU, M. Arman (2008), Kentli Haklarının Gelişimi ve Hukuki Boyutları, TBB Dergisi, Sayı:78.
- KELEŞ, Ruşen (2005), Kent ve Kültür Üzerine, Mülkiye Dergisi, 29/246.
- KESKİN, B. Enis, SAĞOÇAK, Mehtap ve ARSLAN, T. Vural (2015), Kentlilik Bilinci İçin Bir Model Önerisi: Bursa'da Kentlilik Bilinci Araştırması, Paradoks Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 1.
- KOÇAK, Hüseyin (2011), Kent-Kültür İlişkisi Bağlamında Türkiye'de Değişen ve Dönüşen Kentler, Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi II.
- KURT, Nihat (2011), Kent Hizmetlerinin Geleceğinde Kentsel Sorumluluklar ve Kent Kültürünün

- Geliştirilmesi Stratejileri, ÇOMÜ Biga İ.İ.B.F Yönetim Bilimleri Dergisi, 9 (2).
- KUTLU, Önder ve GÖKSEL, Z. Songül (2014), Kent Kültürü Oluşturma Aracı Olarak Kültürel Belediyecilik: Selçuklu Örneği, Selçuk Üniv. Sosyal Bilimler Dergisi, Dr. Mehmet Yıldız Özel Sayısı.
- ÖZKİRAZ, Ahmet ve Arslaner, Nazan ve Acungil, Yavuz (2013), Yerel Kalkınma Saiki Olarak Kentlilik Bilinci, Celal Bayar Üniv. SBE, Yerel ve Bölgesel Kalkınma: Küresel ve Yerel Bakış Açıları.
- SAKINÇ, Süreyya (2013), Yerel Kalkınma Politikalarında Yerellik ve Katılımcılık, Celal Bayar Üniversitesi SBE, Yerel ve Bölgesel Kalkınma: Küresel ve Yerel Bakış Açıları.
- TC Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (2009), Kentleşme Şurası, Kentlilik Bilinci, Kültür ve Eğitim Komisyonu Raporu, Ankara.
- TC Kalkınma Bakanlığı (2014), Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2014-2023, Ankara.
- TC Kalkınma Bakanlığı (2013), Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018, Ankara.
- ULUSOY, Ahmet ve AKDEMİR (2006), Tekin, Mahalli İdareler, Teori, Uygulama, Maliye, 4.baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YALÇINDAĞ, Selçuk (1991), Türk Yerel Yönetimlerinde Yeniden Yapılanma, Amme İdaresi Dergisi Cilt: 24.
- YILMAZ, Nail (2004), Farklılaştırıcı ve Ayırıştırıcı Bir Mekanizma Olarak Kentleşme, İstanbul Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Cilt: 48.